

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacacione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

754. An, & qualiter, & cui restituendum pretium temporale receptum pro
resignatione beneficii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

tione sive voluntate, ut nepoti meo detur, communior opinio est, non esse simoniam, quia nulla est conditio expressa vel tacita, ut meo nepoti conferatur. Subiungit tamen & ipse Castrop. loc. c. n. 4. citans pro hoc Garc. p. 11. c. 3. n. 184. Paris. de conf. q. 26. n. 29. & 40. Suar. t. 5. de conf. d. 22. f. 6. n. 15. & 16. esse probabilis resignantem ea intentione (intellige, ut expresse addit, manifestata recipienti beneficium, cum absque ea manifestatione solum sit simonia mentalis, quæ pennis ecclesiasticis non subjetat juxta c. fin. de Simon.) ut Resignatarius maneat obligatus resignare iterum in favorem sui, vel nepotis sui beneficium, vel pensionem solvere, committere hanc simoniā confidentialē, cum Pius V. expresse dicat: si quis beneficium qualemque ex resignatione cujuscunq[ue] simpliciter, aut cum circuitu retrocessione, cum regressu vel accessu, etiam solū dimittentis intentione (intellige, non solū intendentes & sperant, sed & obligare intendentes Resignatarium) reperit, &c. hac conscientia cœleatur, & subdat: in quovis horum casuum confidentialē pravitas sit contracta, tunc ipsum confidentia crimen alterius tantum partis conscientia sit admissam.

6. Respondeo quartū: quod in hac simonia rationem pretii habere, aut loco pretii intervenire potest, eli, ut idem beneficium resignatur, conferatur, &c. renunciari, conferenti, instituenti, &c. vel alteri reddendum sit, aut pensio, aut pars fructuum praestanda. Ita ut, si de aliis rebus, etiam mēre temporalibus, aut spiritualibus reddendis, cedendis, etiam cum certa confidentia & facto conventio fieri, v.g. de resignando alio beneficio, de pensione ex alio beneficio, praestanda, sive dando alio temporali, aut spirituali, non committatur confidentialē simonia, sed simonia communis, Pith. loc. cit. Ac proinde jam non nisi quaque modis committitur per dictas actiones hac simonia, nempe pacificeando de reservatione fructuum, de praestanda pensione, de reservatione accessus (dum v.g. resignans cupiens obvenire beneficium suum Titio; quia tamen is ob extatē incapax illius est, resignat illud Cajo eā legē, ut cessante impedimento illoid obtineat, seu ad illud accedit Titio) regresus, (dum beneficium à se possesum resignat quis Titio, eā legē, ut hoc Resignatario præmotore, vel eo cedente resignans jus pristinū in eo recipiat) ingressus, dum quis beneficium sibi collatum, & à se acceptum, nondum autem possesum, resignat eā legē, ut Resignatario præmotore vel cedente, resignans illius possesum ingredi valcat: dum nimirum hac omnia sunt sine expressa Papæ licentia. Pith. loc. cit. n. 114. Porrd, cūn Pitt. V. in Bulla sua loquens de beneficio ipso, dicat, sufficere ad hanc simoniā incurrēdam, ut tibi, vel alii jus recuperandi resveres: loquens verō de pensione, aut fructibus beneficii, dicat, esse simoniā confidentialē, si beneficii fructus, aut eorum parrem alii, vel alii reserves, hinc, inquam, simoniā confidentialē non esse, si resignans vel collator sibi reservet dictos fructus, aut pensionem, secus, si alteri, censem Nav. cons. 33. n. 4. & cons. 78. n. 6. de Simon. Ugol. Tab. 1. c. 22. §. 1. n. 8. Menoch. de arb. centur. 6. caju 566. n. 8. citati à Castrop. loc. cit. n. 5. Item tene: Leffius loc. cit. n. 97. etsi dicat, oppositum esse valde quoque probabile. Hoc ipsum oppositum tanquam probabilius tuerit Castrop. loc. cit. n. 6. citans pro se Suar. ubi suprà n. 7. Garciam p. 11. c. 3. n. 194. De pennis, & probatio hujsimoniā confidentialē, uti & simoniā

communis, fusè dictum suprà, ubi de vacatione seu privatione beneficij hinc orta.

Questio 754. An, & qualiter simonia commissa in resignatione prejudicet resignanti: aut etiam commissa ab uno ex transfigentibus noceat alteri eam ignorantis?

1. Respondeo ad primum: resignation simoniā facta tenet in præjudicium resignantis, & consequenter etsi sit ipso jure nulla, abdicatur tamen per eam, vel potius amittitur jus à resignante, nec datur illi regressus, sed beneficium tanquam vacans a tertio impetrari potest. Tond. qq. benef p. 2. c. 3. §. 7. n. 12. & 13. citans Boërium decis. 117. n. 4. &c. Contra Rebuffi. in pr. p. 3. c. 1. de mod. amitt. benefic. n. 35. & 36.

2. Respondeo ad secundum: simonia commissa ab uno ex transfigentibus, alteri, vel aliis, qui non deliquerunt, nocere nequit. Tond. qq. benef p. 1. c. 39. n. 3. juxta c. sicut de simon.

Questio 755. An, & qualiter, & cui restituendum pretium temporale, receptum pro resignatione beneficij?

1. Respondeo primo: Temporale quid acceptum pro conferendo (idem est de resignando, praesentando, eligendo, confirmando &c.) beneficij, seu alio quovis spirituali, non securā coilacione, resignatione, &c. beneficij, jure naturā restituendum ait ei, à quo acceptum, quia deest titulus illud resinendi, dum id, pro quo datum, non præstatur; & nullo jure caverit, id alteri reddi, aut in alios usus convertendum. Leff. de Just. l. 2. c. 35. n. 170. citans Sot. de Iust. l. 9. q. 8. a. 1. Cajetan. in sum. v. simonia. c. 3. Castrop. de simon. d. 3. p. 26. n. 3. citans in super Suar. l. 4. de simon. c. 59. n. 2. contra Covar. apud Leff. quatenus is vult restituendum in usus pios. Non potest tamen à dante repeti propter turpitudinem admisum. Castrop. loc. cit. citans Covar. ad regulam, peccatum. p. 2. §. 2. n. 7. quem Leffius ait, probare solum, non posse illud repeti in foro externo.

2. Respondeo secundū: Qui recepit pretium temporale pro resignatione beneficij subsecutā resignatione, & vi illius obtento beneficij, & sic completerā utrimque simoniā, non tenetur jure naturali, aut divino ad restitutionem dicti pretii temporalis. Laym. Th. mor. l. 4. tr. 10. c. ult. Pith. ad tit. de simon. n. 178. Leff. loc. cit. n. 158. citantes Suar. l. 4. de simon. c. 59. n. 35. & 37. & loquentes exprestē de venditione, quā quis venderet & extraderet beneficium Ecclesiasticum. Ratio est, quod, qui pretium accipit pro re spirituali simoniācē quidem, sed non iniuste, seu non peccando contra iustitiam, non tenetur ad restitutionem jure naturali aut divino; cū onus restituendi ex jure naturali non fundetur nisi in lege iustitia comutativa, seu ius jure stricto alterius. Sed qui vendit rem suam ipsi ualem habentem annexum commodum temporale, adeoque qui resignat pro pretio, seu vendit beneficium suum, seu in quo jus habebat, nullam committit iniustiam, siquidem dimissio commoditatis illius temporalis percipiendi fructus, quā se talis vendeus, seu resignans privat in gratiam alterius, pretio justo estimabilis & compensabilis est; cū nemo in Titium jus habeat, ut teneatur damnatio gratis subire, Titius resignans non facit Cajo resignatario injuriam exigendo compensationem,